

NAŠ

Prava vera bodi vam luč,
materni jezik bodi vam ključ
do zveličanske narodne omike.

A. M. Slomšek.

DOM

GLASILO SLOVENSKE MLADINE

Vsebina:

	Stran
A. P.: Lepa naša domovina	113
Bogomira: Ob potočku	116
Dr. A.: Obleka	116
Pod vaško lipo:	
Socialni tečaj za fante in može v Celju	117
K. R.: Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce	118
Tugomer Samov: Materina ljubezen	118
Dekliški vrtec:	
Tečaj za žene in dekleta v Celju	120
Dekleta! Ali znate ve tudi tako?	121
Dekliške zveze!	122
Žene, matere in gospodinje	123
Savinjka: Nižavi	123
Društveni glasnik:	
Društveni govornik	124
Društvena poročila	124

LETNIK XIV.

CELJE.

ŠTEV. 8.

DECEMBER 1922.

„Naš dom“ stane za prihodnje l. 1923 samo 10 dinarjev.

Tako nizko naročnino smo mogli nastaviti le vsled tega, ker so nam naši marljivi poverjeniki in poverjenice pridobili že prvo leto toliko število naročnikov! Upamo, da nam ostanejo vsi zvesti tudi v prihodnjem letu! Še več: upamo, da se bo število naročnikov še znatno pomnožilo!

Poverjeniki in poverjenice!

Prihodnjih 14 dni posvetite agitaciji za „Naš dom“!

V vsako hišo, kjer imajo šoli odraslega fanta ali dekle, ga spravite! Če kdo ne more plačati vseh 10 dinarjev takoj, pa naj plača zdaj 5 dinarjev, čez pol leta pa drugih 5! Kolikor pa je le mogoče, naj plačajo naročniki vseh 10 dinarjev takoj zdaj! Imajo potem celo leto mir pred opomini in rdečimi križci na ovitku. Proti koncu leta postaja namreč naš blagajnik strašno nervozen in siten nad tistimi, ki še niso plačali naročnine in iz same jeze jim dela na ovitku rdeče križce, da ves svet zve, kdo je še „Našemu domu“ kaj dolžen.

Do 15. decembra sporočite

vsi poverjeniki in poverjenice na dopisnici upravi „Našega doma“, koliko „**Naših domov**“ Vam naj pošljamo prihodnje leto, da vemo, v koliko izvodih naj damo natisniti prvo številko „Našega doma 1923“. Ako nam do 15. decembra števila naročnikov ne sporočite, se lahko zgodi, da damo „Naš dom“ natisniti samo v toliko izvodih kakor dozdej in potem poznejši naročniki 1. številke morebiti ne bodo mogli več dobiti. Zato pravočasno naberte naročnike, pravočasno (do 15. decembra!) sporočite upravi število naročnikov (vseh: starih in novih!) in tudi pravočasno **pošljite naročnino za leto 1923 — po priloženi položnici!**

LEPE KNJIGE.

Goslarica naše ljube Gospe je naslov štiridejanski igri za ženske vloge, ki genljivo predočuje požrtvovalno ljubezen uboge deklice do matere, ki je zašla na napačna pota. Ker je bilo povsod veliko popraševanja po njej, je sedaj izšla v tisku in se naroča pri Društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom, Ljubljana. Stane pet izvodov skupaj s poštnino 16 Din (en izvod s poštnino 5 Din 50 p). Lepo igrico vsem dekliškim organizacijam najiskrenejše priporočamo. — Dobi se tudi v knjigarnah.

Silvin Sardenko: Dekliški pesmi. Založila prodajalna K. T. D. Ničman v Ljubljani. Cena 16 Din, če se denar pošlje naprej; 17 Din po povzetju. O tej knjigi je napisal Ksaver Meško v 5. številki letošnjega „Našega doma“ prelepo oceno: „Vse, kar giblje dekliške srce od petnajstih let dalje, govori in živi, poje in plaka v knjigi. To je prva in najlepša zbirka te vrste med Slovenci!“ Sardenkove „Dekliške pesmi“ ali „Dekliški brevir“, kakor jih je nekdo imenoval, našim dekletom znova prav toplo priporočamo.

NAŠ DOM

LETNIK XIV., ŠT. 8. □ CELJE □ DECEMBER 1922.

A. P.:

LEPA NAŠA DOMOVINA!

(K narodnemu prazniku 1. decembra.)

Velepomemben dan je 1. december! Velepomemben za nas vse, za našo domovino, za vso našo prihodnost! Rojstni dan Jugoslavije, rojstni dan proste, osvobojene Slovenije! Za kar so se naši pesniki navduševali:

„Prost mora biti, prost moj rod,
Na zemlji svoji svoj gospod“,

po čemur smo tako hrepeneli — to smo dočakali, dosegli. Zato pozdravljamo našo ljubo, milo domovino s pesnikom:

„Bodi zdrava, domovina,
Mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina,
Meni zemeljski si raj!“

O priliki narodnega praznika si stavimo dvojce vprašanj:

Kaj bodi domovina nam?

Kaj bodimo mi domovini?

Kej bodi domovina nam?

Kar je v ožjem pomenu dom in rojstna hiša za vsakega človeka, to bodi v širšem pomenu domovina vsakemu državljanu.

Domovina nam mora biti dom miru in bratske ljubezni. Tu naj ne vihra in ne divja sovraštvo, tu naj se ne dviga brat zoper brata — kakor Kajn zoper Abela. V domovini naj vlada sladek mir, prava medsebojna, bratovska ljubezen. Domovina nam mora biti dom sreče in blagostanja. Domovina je v prvi vrsti poklicana, da skrbi za časni blagor vsakega posameznika. Njena dolžnost je, da osreči vsakega, v kolikor je to mogoče, tako da ne bo hrepenel po tuji zemlji, po izseljevanju. Domovina mora nuditi vsakemu priložnost in možnost, da doseže tisto blagostanje, ki je potrebno k časni sreči. Domovina

nam mora biti tudi dom napredka in kulture. S šolami — nižjimi in višjimi — mora gojiti prosveto, vedo in znanost, pospeševati izobrazbo naroda, da bo med drugimi narodi zavzemal častno mesto. Gojiti mora umetnost, skrbeti, da si pridobi mladina potrebnega znanja, da bo mogla v bodočem življenju delovati v blagor naroda in domovine. Domovina mora biti vsakemu državljanu to, kar je dobra mati svojemu otroku. Zato je dolžna poskrbeti z dobrodelnimi zavodi za vdove in sirote, za uboge in hirave, za bolne in invalide.

Domovina mora biti pa tudi braniteljica in zaščila najdražjega zaklada svojih podložnih — braniteljica sv. vere. To je njena dolžnost! Največji sovražnik domovine je brezverec, kajti on ne spolnuje svojih dolžnosti do Boga — v usodnem trenutku tudi dolžnosti do domovine ne bo izpolnil. O da bi domovina ščitila, branila, negovala sv. vero — potem bo naša domovina lepa kakor raj! Zanja nam bo srce plamtelo! Taka domovina bo edina, trdna, močna! Taka domovina ima bodočnost!

Kaj bodimo mi domovini?

Domovina bo takšna, kakoršni bomo mi. Zato bodimo domovini, naši materi, v čast s svojim delovanjem in življenjem. Žalibog pa moramo s Slomškom tožiti:

„Nas poštenost zapustila,	Zdaj ljubezen omaguje
In odkritosrčnost spi,	Dobrotljivost v ječi je,
Je pobožnost v kot se skrila,	Prava vera ugašuje,
Za pravico poa ni.	Čednost pa za kruhom gre.

Zdaj resnica pokopana
In zaupanje nori,
Sramežljivost je zaspana
In na steni vest visi.“

Če hočemo, da pridejo za domovino boljši časi, moramo boljši postati najprej mi sami. Posvetimo domovini svoje roke in srce, vse svoje zmožnosti! Ne zapustimo je v nesreči in bedi! Njeno veselje — naše veselje, njena nesreča — naša nesreča! Ravno v nesreči pokažimo, da jo res iz srca ljubimo in da smo pripravljeni tudi kaj žrtvovati zanjo. Ljubimo posebno še naš materni jezik, ki se tako milo glasi, ki lahko ponosno stoji ob strani vsakemu drugemu jeziku. „Po omiki in liki jezika se navadno človek in ljudstvo spoštuje in časti“.

Ljubimo našo domovino, saj je tako lepa!

Kje vidimo nakopičeno krasoto narave v toliki meri? „Mogočno se dvigajo naše gore.“ Kras naših goric in polja in naših sinjih gor! Kdor je videl enkrat to lepoto, kogar je obsijalo solnce naše domovine, ovel zrak naših planin, ne pozabi je nikdar!

Kje dom je moj?

„Sava teče po ravninah,
Drava dere po pečinah;
Glej, povsod spomladni cvet,
Zemeljski raj na pogled —
In to je slovenska zemlja,
Na Slovenskem dom je moj.“

Zares, ali se nam ne zdi, da cvetlice doma lepše cveto, da ptički doma lepše pojo, kakor v tujih krajih? Ali se nam ne zdi, da nam doma zvezde bolj milo in prijazno migljajo, da doma potočki bolj skrivnostno žubore?

O da bi bila ta lepa naša domovina mogočna, slavna, spoštovana od vseh! Toda:

„Bridka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane!

Žalost nas mora navdajati, ko se spominjamo tužne naše zgodovine. O sinje morje adrijansko, zakaj nisi več slovansko? — Tega kriv je tuji meč!

Pa že prihaja nov vek:

Tvoj dan je vstal
Tvoj zlati dan, slovenski rod!

In domovina se dviga, narod vstaja, prešinja ga narodna zavest, že se svita nov dan, dan svobode, dan slave in moči. — Ljubimo to veliko, lepo domovino, ki nam jo je dal naš Stvarnik.

Našo domovino, naš slovenski narod bo osrečila le vera. Zastonj je drugje iskati sreče! Zato ljubimo domovino z vernim srcem!

Na današnji dan, na rojstni dan Jugoslavije, voščimo in želimo naši mili domovini vse dobro!

O sijaj, sijaj solnce milo
Na ljube domovine krilo,
Obličje jasni ji temno
In krasi s cvetjem jo ljubo!

In ti mladina?

Tudi ti ljubiš domovino in jo moraš ljubiti. Ali tvoja ljubezen ne bodi samo beseda navdušenja ob slovesnih prireditvah, tvoja ljubezen bodi dejanjel

Na tebi je, da bo domovina v bodočnosti bolj poznana, bolj spoštovana.

Naš narod, naša domovina potrebuje delavnih, požrtvovalnih ljudi. Glej mladina, da boš enkrat v čast in korist svoji domovini. Za tem naj stremi vse tvoje delo, ves tvoj trud, vsi tvoji napori. Potem bomo res iz srca lahko peli:

„Lepa naša domovina!“

BOGOMIRA:

OB POTOČKU.

Ob potočku bistrem
Vitka jelka rase,
Klone nad vodo.
Zdi se, da posluša
Valčke, kak šumljajo:
Kaj nek povedo?

Valčki ti nemirni
Dalje, vedno dalje
Svojo pot hite;
Jelki radovedni,
Ljubko šepetajo
Kar mimogrede:

„Daleč, daleč spemo!
Čez polje zeleno,
Tja čez skalnat rob;
Tam v izlivu Save,
Donave in Drave
Tudi naš je — grob.

Ti pa? Se ne ganeš!
Rada tu ostaneš,
Kjer slovenski rod
Biva in se trudi
Tu na rodni grudi,
Rada bivaš tod!

Mi pa — koder gremo,
To povsod povemo:
„Lepše zemlje ni!
Slajše ni živeti
Na vsem širnem sveti
Ko v Sloveniji!“

Nad potočkom bistrim
Pa se jelka sklanja
Kot se je doslej:
Valčki, drobni valčki,
Vas poslušala bi
Kar naprej — naprej...

DR. A.:

OBLEKA.

Snaga obleke je ravno tako potrebna kakor snaga telesa. Imej torej obleko, posebno perilo, vedno snažno in čisto; ravnotako tudi posteljno perilo. Pri vsakem pranju naj se perilo kuha v lugu. Telesno perilo nosi vedno platneno, je najbolj zdravo in tudi najbolj poceni; morebiti iz bolj mehkega domačega platna, ki je obenem tudi najtrpežnejše. Ne spij nikdar v delavnem perilu, ampak imej za spanje

vedno posebno nočno perilo! To je zelo važno radi tega, da ne zanesesh vse dnevne nesnage od dela še po noči sabo v posteljo. Če si zvečer ne preoblečeš srajce, boš prekomoden zato tudi po dnevu in boš nosil eno delovno srajco tako dolgo, da bo iz nje cel „špeh“ in cela shramba umazanine in smradu. Vrhno obleko imej čisto in snažno, tudi če je zakrpana, nič ne de. Po vrhnji obleki sodimo človeka, kak čut za red, snago in poštenost da ima. Ni treba da bi bil po najnovejšem kroju oblečen — to delajo mestni „gigerli“ in ljudje, ki gledajo samo na zunanost in pa na to, kako bi z obleko dopadli, ker se z umom, srcem, izobrazbo in poštenostjo ne morejo — toda oblečen moraš biti snažno in čisto ter dostojno. Obleka naj nikjer ne tlači, ampak naj bo primerna telesu in dovolj velika. Po letu na solncu naj bo po možnosti svetla ali bela, ker takšna je lahka in ni vroča, po zimi pa temna, lahka in topla. Vedno se maščuje, ako se v oblačenju mehkužiš. Ne zavijaj se po zimi mehkužno v koce in robce, posebno ne glave in vratu — to je mehkužna italijanska navada in z njo si poprej nakoplješ prehlajenje in bolezen nego brez tega. Čevlji naj bodo vedno dovolj veliki in topli.

POD VAŠKO LIPO.

Socialni tečaj

za kmetske fante in može v dneh 27., 28. in 29. decembra 1922

v Celju.

Predavanja in predavatelji.

I. Kmet v zgodovini: 1. Zgodovina kmetkega gospodarstva v Srednji Evropi (dr. Korošec). 2. Zgodovinske borbe kmetkega stanu (Marko Krajnc). 3. Najnovejša zgodovina kmetkega gospodarstva (dr. Basaj). 4. Kmet kot delavec, obrtnik in trgovec v moderni dobi (dr. Korošec).

II. Kmet in gospodarstvo: 1. Zadrúžništvo (dr. Basaj). 2. Zavaro-
vanje (Vinko Razgoršek). 3. Velikost kmetkega gospodarskega obrata
(posl. Sušnik). 4. Agrarne reforme (posl. Sušnik). 5. Posel in delavec
(Marko Krajnc). 6. Kmetka proizvodnja (učitelj Košar). 7. Cene kmetijskih
pridelkov (učitelj Košar). 8. Cene živini in mesu (J. Kos). 9. Izvozna in
uvozna politika (posl. Sušnik).

III. Kmet kot član človeške družbe: 1. Kmet in rodbina (dr. Ku-
lovec). 2. Kmet in občina (prof. J. Vesenjaj). 3. Kmet in država (dr. Hohnjec).
4. Politika (dr. Kulovec).

IV. Kmet in prosveta: 1. Splošna, politična, gospodarska izobrazba
kmeta (dr. Ogrizek). 2. Kmet in vera (dr. Jeraj). 3. Orel (Krošl). 4. Zmaga
naših idej (dr. Hohnjec).

Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce. Potrebno se mi zdi, predragi tovariši, spregovoriti par besed, ker nasprotniki najhujše napadajo naše duhovnike. V časopisih in ravno tako v gostilnah, ali kjerkoli črnijo duhovnika, mu jemljejo čast in poštenje, to je njihovo najljubše opravilo. Res je sicer, da slovensko ljudstvo noče imeti veliko stika s takimi ljudmi, a vendar se najde ne redko mladenič, ki ne vidi rad duhovnika. Zakaj to? S škofom Slomšekom vam kličem: „Kaj so vam storili duhovniki, da jih tako malo spoštujete, se jih ogiblujete ali celó nad nje povzdigujete? Delijo vam svete zakramente, pripravljeni so prihiteti na pomoč, kadarkoli bo potrebno. In nauki so zlati nauki, ki jih slišimo od duhovnikov! Blagor vsemu svetu, ako bi se ravnal po njih! „In delo za naš narod! Kdo se je začel prvi potegovati in braniti pravice slovenskega ljudstva? Aline Slomšek — duhovnik? Kdo je začel zbirati mladino, jo izobraževati na gospodarskem in političnem polju? Ali ne Slomšek? In kdo nadaljuje Slomšekovo delo? Ali ni bil to doktor Krek, ali ni to doktor Korošec in mnogo, mnogo drugih duhovnikov? Malo je duhovnikov, dela imajo pa veliko, a vendar ni stanu, ki bi toliko storil za nas, kakor oni. Dobro katoliško časopisje in duhovniki nam pa tudi v pravi luči kažejo nasprotnike vere in naroda. In ravno odtod izvira sovraštvo do mašnikov. Z obrekovanjem bi radi vzeli duhovnikom čast in ugled pred ljudstvom. A to se jim ne bo posrečilo! Mi mladimo srečni in ponosni, da imamo take voditelje. Z ognjem navdušenja bomo hiteli v boj ter branili neustrašeno čast naših vrlih duhovnikov, ker vemo, da bomo branili s tem najbolje tudi čast naše vere, čast našega naroda in čast naše lepe slovenske domovine.

K. R.

TUGOMER SAMOV:

MATERINA LJUBEZEN.

Prosto po Fabri de Fabrisu.

Na veleposestvu grofa B. v Prekmurju je živahno vrvenje. Rojstni dan grofinje hočejo proslaviti z veliko veselico na ledu malega jezercu v parku. Služabniki in služabnice pritrujejo od drevesa do drevesa dolge vence iz smrečja, na katerih vise pisani lampijoni.

Vse jutro poprej je snežilo, sedaj pa sije solnce zmagovalno na širno ravan, pokrito z lesketajočo sneženo odejo. Oster veter brije z Ogerske ravnine, večer obeta biti jasen in mrzel.

Stara, sključena mamica pometa z vsemi svojimi bornimi silami čevelj visoko sneženo plast z leda. Na drugem koncu ji pomaga par delavcev z lopatami. Upadli obraz starke žari od napora. V prsih ji hrope,

kolena in roke se ji tresejo in šibijo pri težkem delu. A v očeh ji sije tih žar sreče in usta ji šepetajo poltihe besede...

„Še malo ur, pa bo vse prestano in uboga Ana bo mogla tudi poslati vsaj nekaj malega svojemu fantu tja doli, v — Macedonijo kakor vse druge matere!“

Ubogi Pišta! Pred dvema meseci je moral tja doli v daljno tujo deželo, v Macedonijo... kako bo vesel!

„Ne bo se ti treba sramovati pred drugimi, ne, tvoja stara mamica skrbi za tebe in hrani za tebe! — — — Oj! kako veter brije!“

Kako ji reže v prsa, kako se ji zajeda v hrbet kakor ostri volčji zobje! A zaman — zveste materine ljubezni ne prežene! —

Zvečer je bila ledena ploskev gladka kakor steklo, Ana pa je prejela žareča od veselja šest kron za svoje delo. Potem je pa odlezla trudoma v svojo revno kočo.

„Starost je vendar nadloga“, je vzdihnila, „sedaj že skoro ne morem več dihati brez bolečin...“

Istega večera se je vršila sijajno velika veselica na ledu. Luči v pisanih lampijonih so gorele in lepe oči so žarele od veselja in življenja. Na svojem trdem, mrzlem ležišču pa se je zvijala uboga stara Ana v vročici in ko so prišli drugega jutra sosodje pogledat k njej, je imela le eno željo: naj pošljejo njenemu fantu onih šest kron, ki jih je zaslužila...

A odšle so le štiri krone na novince Štefana — pošta hoče tudi biti plačana...

Na dvorišču vojašnice stoje novinci ravno in leseno kakor lutke. Narednik kliče njih imena in imenuje pošiljatve, ki so jih dobili po pošti.

„Redov Rajković — omoč, redov Podgornik — dvadeset dinara, redov Strmec — deset dinara —“

Tako se klicanje nekaj časa nadaljuje. S spoštljivimi pogledi — vkolikor ti niso zoper disciplino — strmijo novinci v srečneže, ki so večjidel premožni kmetski sinovi.

Tedaj se zasliši ime ubogega Prekmurca. Pri taki priložnosti se polasti narednika vsakikrat lahen srd, ker se mu ob „Švabovem“ imenu vedno zapleta jezik.

„Redov Štefan Bogar, jedan dinar —“ in vleče besedico „jedan“ tako na dolgo, kakor da bi hotel krotiti uporni svoj jezik.

Vzglede gospodina narednika vpliva tudi na vrste novincev, ki pa sedaj niso le eno telo, kakor to zahtevajo predpisi, ampak tudi ena duša. Pokazali bi radi, da so silno vzvišeni nad tem strašnim beraštvom tu — edino zato, da bi se prikupili mogočnemu in strogemu gospodinu naredniku...

Hudobno kihanje naokoli — gospodin narednik se muza tudi od enega ušesa do drugega — potem pa zabučil silen in grmeč smeh na širnem dvorišču — —

Ubogi Premurec pa stoji v sredi z obrazom rdečim kot kuhan rak ... Okoli usten mu drhti, vendar se premaguje.

„Jedan dinar od tvoje majke“, ponovi počasi narednik. „Šta stojiš ovdje, magarac?“

Štefan Bogar bi rad nekaj izpregovoril, a beseda mu zastane v grlu. Tako čudno ga davi v njem, dvorišče z narednikom in kaplarji in z vsemi vojaki mu pleše pred očmi — —. Sam ne ve, ali je to srd nad to surovo tolpo pred njim, ki zasramuje njegovo mamico in njeno ljubezen, ali je ganotje in hrepenenje po domu, po njej, ki ga je edina ljubila in ga še ljubi ... Ona strada in trpi pomanjkanje, da mu napravi veselje — ne, to ni beraški denar, beračenja se gotovo še ni naučila, čeprav je uboga — —! In ta narednik, ti surovi lopovi —! Ha! Za vrat bi jim skočil — — napravil bi nesrečo ... Ne, ne —! Uboga mati, počilo bi ji potem srce ...

In stisne zobe krepkeje in zasadi nohte globokeje v dlan ...

„Voljno!“ zarenči narednik. Dvorišče se sprazni.

Pišta ima sedaj časa dovolj, da se na tihem bridko zjoče ... Nikdar več naj se kaj takega ne zgodi, nikdar več naj bi mu ne bilo treba kaj takega pretrpeti ... Pisati hoče materi, da se naj ne boji zanj. Da se je že navadil na vojaško hrano in da mu ne manjka ničesar. Naj le ona pazi in skrbi za sebe ... Saj je tako potrebna, uboga mamica njegova!

Tri dni pozneje mu piše sosed iz domačega sela:

„Dragi Pišta! Priden bodi. Tvoja mati je danes umrla. Dobila je pljučnico, ko je pometala za graščinske sneg z leda na ribniku. Na njej je umrla. Denar, ki ga je za to zaslužila, si menda prejel. Poslal sem ti ga, kakor mi je ona naročila. Pozdravila te je prisrčno in te je blagoslovila kratko pred svojo smrtjo. Mi smo šli vsi za pogrebom; vsa vas tako je bilo lepo, da ni moglo biti lepše.“

Sedaj ni imel več mamice ... Šla je v smrt, da mu je mogla poslati en dinar ...

DEKLIŠKI VRTEC.

Tečaj za dekleta in žene, ki se je vršil na god sv. Elizabete, 19. novembra v Celju, je bil tako lep, da tega nihče ni upal misliti! Že prejšnji večer so se pripeljale na tečaj najbolj oddaljene mladenke

in žene: iz Koroške, Posavja, Mislinjske doline, od Ljutomera, Ormoža, Ptuja, Haloz. Še lepše pa je bilo drugo jutro, ko so se od vseh treh vlakov vile dolge vrste deklet in žen od celjskega kolodvora v mesto. Koliko pa jih je prišlo peš! Po sv. maši v župni cerkvi so napolnile veliko dvorano Narodnega doma. Tečaj je vodila predsednica Slovenske krščanske ženske zveze gospa drica. Piskernik, ki je v pozdravnem govoru razložila program in cilje Slov. kršč. ženske zveze (SKŽZ), ki je: 1. krščanska šola in vzgoja; 2. politične pravice žen; 3. napredek v gospodinjstvu; 4. dobrodelnost in boj proti alkoholu. Gospa Cvelba je pokazala ženo v družini, gdč. Cilka Krekova ženo pri gospodinjstvu, ga. Golobova ženo v dobrodelnosti. Na koncu je predsednica ga. drica Piskernik poudarjala potrebo, da žena nastopi tudi v javnosti, predvsem v vprašanjih, ki zadevajo šolo, vzgojo, gospodinjstvo in dobrodelnost (socialno skrb). Da se more v teh vprašanjih uveljaviti, mora žena dobiti volilno pravico in tudi odprto pot v narodno skupščino, kjer se vsa ta vprašanja v veliki meri rešujejo. Med posameznimi predavanji se je vršil živahen razgovor o podrobni organizaciji Dekliških zvez in o nujno potrebni organizaciji žen, mater in gospodinj. — Po večernicah, kjer je imel za udeleženke cerkven govor g. vikar Jurak, je priredila celjska Dekliška zveza s sodelovanjem Izobraževalnega društva udeleženkam na čast žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Na tečaju se je sprejel sklep, da se naj vrši v Celju tečaj za žene in dekleta vsako leto ob Elizabetinem — v znamenju velike dobrodelnice sv. Elizabete. Če bo ženska organizacija (Dekliške zveze, zveze žen in mater in njih centrala Slov. kršč. ženska zveza) lepo napredovala, bo sčasoma mogoče take tečaje prirejati tudi po drugih krajih.

Dekleta! Ali znate ve tudi tako? Dekliška zveza v Braslovčah je na dekliškem tečaju v Celju podala načrt, po katerem si je organiziralo letos delo za razširjanje našega časopisja. Dekliška zveza ima poseben časniški odsek. V njem sta iz vsake vasi po 2 dekleti, ki morate biti: 1. neustrašeni, 2. dovolj izobraženi in o časopisju poučeni in 3. pri ljudeh spoštovani. Ko pride čas agitacije za naše liste (to je sedaj decembra!), se članice časniškega odseka snidejo k seji, kjer si napravijo podrobni načrt. Po vsaki dve agitatorici dobite za svojo vas 3 pole: 1. prva je za seznam naših listov in njih naročnikov; 2. na drugi so popisani ubogi, ki si sami ne morejo naročiti lista in tisti, ki — zapeljeni — berejo nasprotnne liste; 3. na tretji poli pa so zaznamovani naročniki nasprotnih listov. — Ko so se v seji o vsem potrebnem natančno porazgovorile, gredo na delo. V vsaki vasi greste obe v vsako hišo in agitirate za naročitev kakega našega lista. Če druga ne, vsaj „Glasnik presv. Srca“ in „Bogoljub“ skušate

spravili v vsako hišo. Kjer pa je kak šoli odrasel fant ali dekle, pa „Naš dom!“ Če le kolečkaj mogoče, pa seveda predvsem „Slov. gospodarja“, „Domoljuba“, onim, ki imajo več pod palcem, tudi „Stražo“ ali celo „Slovenca“. V hišah, kjer imajo naše liste že naročene, pa starim naročnikom izpolnijo položnice, odpošljejo naročnino, ako to želijo in med letom pišejo tudi reklamacije. Obenem prosijo za podporo za časniški sklad, iz katerega plačajo naše liste ubogim, ki si jih sami ne morejo naročiti in tistim, ki — zapeljani — berejo nasprotnne časnike. Agitatorice delajo tudi na to, da si ubožnejše družine, ki same ne zmorejo naročnine, kak naš časnik skupno naročijo. Ako v kaki vasi ni mogoče dobiti dovolj pogumnih, sposobnih agitatoric, pa gre na agitacijo za naše liste dekle iz druge vasi, z njo pa kaka dobra žena ali mož iz dotične vasi, ki pozna svoje sovaščane.

Ko je agitacija končana, se agitatorice zberejo zopet k seji, poročajo o uspehu in določijo, komu se kateri list naroči iz časniškega sklada.

Med letom agitatorice vzpodbujajo naročnike, da liste res prebirajo, ne samo naročijo. V drugi polovici leta pa kontrolirajo, ali je glede naročnikov kaka sprememba, ali se je naročilo kaj več itd.

S tako organiziranim delom za naše časopisje so vrla braslovška dekleta dosegla krasne uspehe! Letos je prihajalo v braslovško župnijo 596 naših listov (12 Slovencev, 17 Straž, 2 Nova časa, ko je še izhajal, 125 Slov. gospodarjev, 60 Domoljubov, 150 Bogoljubov, 143 Glasnikov, 66 Naših domov in 21 Cvelij); samo letos so dobile 196 novih naročnikov naših listov. Nasprotnih listov pa je v vsej braslovški župniji samo 38 (8 Slov. Narodov, 9 Jugoslavij, 4 Jutra, 3 Nove dobe, 7 Kmetijskih listov, 6 Domovin in 1 Naprej). Tako natančen pregled o naročnikih in številu naših in nasprotnih listov ima časniški odsek braslovške Dekliške zveze!

Dekleta! Storite zdaj decembra po vseh župnijah po vzgledu braslovške Dekliške zveze! In izvršile boste bogoljubno, misijonsko delo!

Dekliške zveze! Veste kaj rekla predsednica Slov. kršč. ženske zveze gospa drica. Piskernik na dekliškem tečaju v Celju? „Slov. kršč. ženska zveza, v kateri naj bodo včlanjene vse Dekliške zveze, mora postati najmočnejša in najbolj organizirana ženska organizacija v Jugoslaviji!“ Ali se bo to zgodilo ali ne, je v vaših rokah, dekleta! Lahko se bo to zgodilo, ako boste skrbele, da bodo vse že ustanovljene Dekliške zveze marljivo in vztrajno delovale. Navodilo za to imate v „Poslovniku Dekliške zveze“, ki ga lahko še vedno dobite pri upravi „Našega doma“ v Celju, hotel Beli vol, 1. nadstropje — za 1 dinar. A mnogo župnij še nima Dekliške zveze. Skrbite, da se tekom prihodnjega leta 1923

ustanovijo v vsaki župniji! Dekliške zveze ene dekanije ali enega okraja se združite v dekanijsko ali okrajno Dekliško zvezo! Dekanijske ali okrajne pa v okrožno Dekliško zvezo. Tudi za to imate navodilo v „Poslovniku D. Z.“ — Vse Dekliške zveze pa naj pristopijo k „Slov. kršč. ženski zvezi“, kakor vas je na to opozoril že zadnji „Naš dom“. Pristop naznanite Tajništvu Slov. kršč. soc. zveze v Celju, hotel Beli vol. Obenem s prijavo naznanite: 1. odbor z natančnim naslovom predsednice, 2. število članic. Da boste mogle plačati članarino Slov. kršč. ženski zvezi, ki ne bo velika, priredite samo v ta namen vsako leto kako igro; tako članarine nobena članica ne bo čutila! Če hočete, da vaša beseda v javnosti kaj izda, si morate najprej ustvariti močno organizacijo. Naj vam bo geslo: V vsako župnijo Dekliško zvezo! Vse Dekliške zveze v Slov. kršč. žensko zvezo! Potem boste najmočnejša ženska organizacija v Jugoslaviji. Potem bodo vaše zahteve in vaši protesti, posebno proti brezverski šoli, tudi imeli uspeh!

Žene, matere in gospodinje, ki ste bile pred omožitvijo v Dekliških zvezah in Marijinih družbah, ustanovite si pri Izobraževalnem društvu ali pri Dekliški zvezi poseben odsek ali **Zvezo krščanskih žen in mater**! Ali ne vidite, kako vam hočejo šolo razkrisijaniti? Ali hočete mirno pustiti, da se vam bodo vaši ljubi otroci vzgajali v brezverskem duhu? Zgodilo se pa bo, ako ne boste pravočasno enotno in odločno nastopile. Ne boste pa mogle enotno in dovolj uspešno nastopiti za krščansko šolo, ako se ne boste prej organizirale! V vsaki župniji se naj ustanovi zveza krščanskih žen in mater! In vsaka taka župnijska zveza naj pristopi k „Slov. krščanski ženski zvezi“ v Ljubljani, ki vodi žensko organizacijo v celi Sloveniji! Prosimo gg. dušne pastirje, da ustanovitev organizacije krščanskih žen in mater podpirajo in pospešujejo! Dekleta! Opozorite na to misel vaše nekdanje tovarišice v Dekliški zvezi in Marijini družbi, ki so sedaj že omožene! Kjer imate Dekliške zveze, se bo organizacija žen in mater dala najlažje izvesti. Samo začnite!

SAVINJKA:

NIŽAVI.

Če bi dvoje src imela,
eno bi ti že podala;
pa še enega ne morem,
kak bi dvoje strahovala?

Če bi duši dve imela,
eno bi že obljubila;
toda duša mi edina
Bogu se je posvetila.

Eno srce, ena duša,
eden cilj obeh: Višava!
Kar je večni Stvarnik vstvaril,
žal, za tebe ni, nižava!

DRUŠTVENI GLASNIK.

Društveni govornik.

Politično življenje Slovencev od l. 1797 do ujedinjenja.

Viri:

1. Dr. Lončar: Politično življenje Slovencev. Ljubljana 1921;
2. Melik: Zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov, 3 zvezki, Ljubljana 1920;
3. Dr. Pivko: Zgodovina Slovencev, 3 snopiči, Ljubljana 1909—1911;
4. Pirc: Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov, Maribor 1919.

Načrt:

- I. 1797—1813: Prvi buditelji Slovencev (Zois, Linhart, Vodnik). Prvi slovenski časopis („Lublanske Novice“). Kulturni in gospodarski napredek pod francosko upravo (Ilirija oživiljena).
- II. 1813—1848: Avstrijski absolutizem. Nemščina gospoduje. Razcepljenost Slovencev. Drugi slovenski časnik (Kmetijske in rokodelske novice“).
- III. 1848—1861: Zahteva po zedinjeni Sloveniji, ravnopravnosti slovenščine in slovenskem vseučilišču. Misel združenja s Hrvati in Srbi. Zmaga absolutizma.
- IV. 1861—1867: Ustavna doba. Narodno življenje Slovencev se poživlja. „Čitalnice“, Ljudske šole se poslovenijo. Politična društva. „Slovenski gospodar“ se ustanovi (1867).
- V. 1867—1871: Dualizem. „Tabori“. Znova zahteva po zedinjeni Sloveniji v federalistični Avstriji. „Slovenski narod“ (1868). Ljubljanski jugoslovanski program: književno, gospodarsko politično zedinjenje Jugoslovancev (1870).
- VI. 1871—1893: Germanizacija in preganjanje Slovencev. Naš dnevnik „Slovenec“ (1873). Prve zmage Slovencev v kranjskem deželni zboru in pri ljubljanskih občinskih volitvah.
- VII. 1893—1908: Dr. Mahnič. Dr. Krek. Katoliški shodi. Volilna reforma. Slovenska ljudska stranka.
- VIII. 1908—1914: Aneksija Bosne. Jugoslovansko vprašanje (Dualizem). Balkanska vojska. Izjave slovenskih strank za zedinjeno Jugoslavijo.
- IX. Od 1914 dalje: Svetovna vojska. Slovence, Hrvate in Srbe Avstrija zapira, obeša in strelja. „Jugoslovanski odbor“. Triletni absolutizem. Majniška deklaracija. Zlom Avstrije. Naša narodna osvoboditev. Ujedinjenje. Centralistična ustava.

Društvena poročila.

Sv. Tomaž pri Ormožu (Slomšekova slavnost). V nedeljo dne 29. oktobra je priredilo tukajšno Izobraževalno društvo preprosto Slomškov slavnost. Otvoril jo je cerkveni pevski zbor s pesmijo „Preljubo veselje“, na kar je domači gospod župnik v obširnem govoru podal Slomškov življenjepis in orisal njegovo velikansko delo na dušnopastirskem, šolskem, leposlovnem in domovinsko-narodnem polju. Govor je zaključila pred Slomškov podoba deklamatorična živa slika sedmerih deklic, kojih vsaka je nosila po eno črko Slomškovega imena. Dotično deklamacijo je „Naš Dom“ prinesel že pred 10 leti, pa se je časopis večinoma polzgubil, zato naj sledi še enkrat, tudi drugim društvom v porabo:

Slavimo Slomškega, Slovenje sina,
desetkrat šesti smrtni jubilej!
Imela mnogo vrlih je doslej,
le malo takih šteje domovina.

Le malo takih šteje domovina,
ki bi ljubili jo takó gorkó,
služili ji s telesom, dušo vso;
ogrejmo se za take vzore krasne!

Ogrejmo se za take vzore krasne,
posebno mladi mi v današnjih dneh,
storimo vse, kar v naših je močeh;
mladini Slomšek moder je voditelj.

Mladini Slomšek moder je voditelj,
v življenju celem čist je bil značaj,
zrcali v njem čednosti se sijaj;
številne pesmi peva miloglasne.

Številne pesmi peva miloglasne,
zrcali v njih se zvezdni sij nebes,
odmeva z njih veselje, jok in kes;
edinstva, rodoljubja je buditelj.

Edinstva, rodoljubja je buditelj,
edinost v delih, ciljih je obroč,
ki ga nikdár ne stré sovražna moč;
krščanske vere on je zvest branitelj.

Krščanske vere ognjevit branitelj
je Slomšek bil povsod, vsekdar,
za vero, dom je dal življenje v dar,
slavimo Slomškega Slovenje sina!

(Na to ponovi vsaka „črka“ svojo prvo vrstico, na kar pa zopet vse skupaj sledeče:)

Slavimo Slomškega, Slovenje sina,
Le malo takih šteje domovina,
Ogrejmo se za take vzore krasne,
Mladini Slomšek moder je voditelj,
Številne pesmi peva miloglasne,
Edinstva, rodoljubja je buditelj,
Krščanske vere ognjevit branitelj.

Slava mu, nesmrtna slava!!

S pesmijo „Večernica“ se je zaključila slavnost, ki je bila kljub slabemu vremenu precej dobro obiskana.

Hajdina pri Ptuj. Dragi „Naš Dom“! Z veseljem ti lahko sporočam, da se je tudi pri nas letos meseca maja s pomočjo našega požrtvovalnega in vnetega č. g. voditelja, kateri se za mladino veliko trudi, ustanovila „Dekliška zveza“, ki je odsek tukajšnjega „Bralnega društva“. Vpisanih je okoli 114 deklet. Sestanke smo si določili vsak mesec, pa ker imamo vmes tudi predstave, ki jih prirejajo člani in članice Mladeniške in Dekliške zveze, katerih se lahko udeleži drugo občinstvo, izostane takrat sestanek. Na prvih sestankih so nam govorili še samo č. g. voditelj, me smo na koncu zapele kako pesem. Na zadnjem sestanku pa je nastopilo z deklamacijami, govori, dvogovorom in peljem 11 deklet. Za prihodnji sestanek se jih zopet že toliko pripravlja. Da je zanimanje med dekleti precej živo dokažejo skoraj polnoštevilni obiski pri sestankih. Tudi „Naš Dom“ je razdeljen med nami tako, da ga dobi in čita lahko vsaka.

Koprivnica. Naša Dekliška zveza se prav pridno giblje pod skrbnim vodstvom naše vrle predsednice, ki neumorno deluje za njen procvit. Zadnji sestanek smo imeli 27. avgusta. Zbranih je bilo okrog 150 oseb. Iz tega je razvidno, da se tudi drugi zanimajo za Dekliško zvezo. Na vsakem sestanku imajo naš blagi gospod župnik Franc Dobršek podučno predavanje o zdravstvu, marljiva predsednica Marija Resnik podučen govor, blagajničarka Karolina Fridl pa predavanje o lepem vedenju. Potem še sledijo razni nagovori in deklamacije. Ljudje z zanimanjem poslušajo. Upamo, da bode naša Dekliška zveza lepo napredovala! Ne damo se ustrašiti od naših nasprotnikov, ki nas zasmehujejo! Me gremo naprej s pogumom in z železno odločno voljo!

Tajnica.

Ljubno v Savinjski dolini. Tudi naš najbolj zaspani kot gornje Savinjske doline se polagoma vzbuja iz zimskega spanja. Naše „Bralno društvo“ ki je — razun par let pred vojsko — ves čas svojega obstanka le životarilo, se je začelo letos živahneje gibati. Pred vsem smo že oskrbeli nov oder, za katerega imata največ zaslug požrtvovalni predsednik Lenart Rožnik in prečastiti gospod duhovni svetnik Josip Dekort, ki nas je v gmotnem oziru podpiral. Na tem odru smo priredili dne 6. avgusta igri: „Vse naše“ in „Lurška pastirica“ z jako dobrim uspehom. Drugo igro smo 13. avgusta ponovili. Da društvo preustrojmo primerno zahtevam sedanjega časa, smo na izrednem občnem zboru dne 8. oktobra izpremenili ime v „Katoliško slovensko prosvetno društvo na Ljubnem“ in temu primerno izpremenili tudi pravila. Dne 15. oktobra se je ustanovila tudi „Dekliška zveza“, katera bo, kakor upamo, jako živahno delovala. Sedaj je le še treba, da se tudi mladeniči organizirajo, potem Ljubno ne bode prav nič zaostajalo za drugimi naprednejšimi župnijami. Mnogo upanja stavimo v našega novega gospoda župnika, ki so za vse lepo in dobro vneti gospod, da nas bodo vodili in podpirali v vseh ozirih ter nas dramili, da zopet ne pademo nazaj v spanje pravičnega.

Ljutomer. Sam Bog ve, si misli menda marsikdo, mogoče tudi gospod urednik „Našega Doma“, še-li živi „Dekliška zveza“ v Ljutomeru ali ne. No do zdaj še ni umrla, ampak živi, in ne samo živi, ampak živahno deluje. Od svojega postanka tudi skozi vojni čas, ko so skoraj vsa druga društva in organizacije več ali manj zaspale, ni prenehala s svojim delovanjem. Po vojski se pa posebno živahno giblje. Imamo redno mesečne sestanke, kjer se dekleta v lepih govorih medsebojno navdušujejo za krščansko življenje, za ljubezen do domače grude in hiše, do priproste kmečke noše in dela. Tako se pripravljajo, da postanejo nekdanj zavedne slov. krščanske gospodinje in matere.

Lansko leto (1921), 8. septembra smo tudi slovesno proslavile 10-letnico obloja „Dekliške zveze“. Obhajale smo jo predvsem v cerkvi pred prestolom Jezusovim, saj smo Njegovemu Srcu posvetile vse naše delo. Orlovski zastavi je v jubilejni spomin Dekliška zveza ta dan podarila bel trak. Letos 15. oktobra smo proslavile **60-letnico Slomšekove smrti**. Pred lepo ovenčano podobo je pevski odsek zapel Slomšekovo „Večerno pesem“. Nato predsednica pozdravi vse navzoče in odda besedo č. g. voditelju, ki so v obširnem govoru razložili življenje in delovanje Slomšekovo med Slovenci. On je deloval, se trudil in trpel edino le iz ljubezni do Boga in trpečih sorojakov. Delajmo tako tudi mi, s tem najbolj počastimo njegov spomin. Po govoru je bil ljubki deklamatoričen prizorček „Slomšeka slavimo“! Sedem belooblečenih deklic je naštevalo in hvalilo Slomšekove zasluge in vrline. Sledili sta še pesmi: „Preljubo veselje“ in „Lahko noč“. Na zunaj, kakor vidite, ne vzdiguje veliko šuma. Vendar se zavedamo, da naše delo ni prazno in brezpomembno, temveč da rodi in bode rodilo dober sad. Zato hočemo v tem smislu delovati za domovino tudi v prihodnje. Iz ljubezni do Boga delamo in od Njega upamo tudi plačilo.

Tajnica Antonja.

Pišeece. Da ne bi mislili, da spimo, smo sklenili tudi me poslati malo poročilo „Našemu domu“. Naša Dekliška zveza šteje do 100 članic. Mesečne sestanke imamo vsako 3. nedeljo. Na takšnih sestankih imamo razna poučna predavanja, kakor: Gospodinjstvo in vrtnarstvo, protialkoholno gibanje, olika, domača zgodovina i. t. d., pa tudi različne deklamacije. Tvarina za predavanje je razdeljena na razne okoliše. Najbolj moramo pohvaliti načelnico odseka protialkoholnega gibanja. Največ in najbolj poučnih govorov smo slišale od tukaj. Da bi bili naši sestanki bolj živahni in udeležba večja, smo začele prirejati najprej dvogovore, in v maju je že dramatični odsek uprizoril ljubko igrice: Klic božji. 18. avgusta so pa igrale to igrice naše igralk v sosednji župniji — Artiče. Zelo smo bile tudi v avgustu zadovoljne s „Planšarico“ (šaljiv prizor s planin). Izborno nas je zabavala se svojim šaljivim samogovorom in pesnicami. Take prireditve so pomagale toliko, da je število udeleženk od 34—40 narastlo na 100—150. Le tako naprej dekleta! Kličemo pa vsem mladenkam širom naše domovine: Vse v tabor naših katoliških društev blažiti si srca in bistrit duha. Bog živi!

Tajnica.

Polenšak pri Ptuju. Danes vam pišem vesel dopis! Dne 10. septembra so prihiteli od Sv. Tomaža naši bratci Orli in sestre Orlice! Po večernicah so zunaj pred cerkvijo nastopili s prostimi vajami! Spretnosti telovadcev in telovadkinj se ljudje niso mogli načuditi! Živahno so jim ploskali! Da je bilo bolj živahno, so tomaževski Orli tamburaši krepko udarjali na svoje tamburice. Po telovadbi se je vršil skupen sestanek obojih odsekov. Predsedoval je brat Slavko Meško, predsednik tukajšnih Orlov. Predsednik tomaževskega Orla brat Ambrož nas je navduševal za vsestransko delo v naši organizaciji! Predsednica tomaževskih Orlic, sestra Micika Cajnk ar, priporoča navzočim bratom vojakom - novincem odločnost in zvestobo do naše Orlovske organizacije tudi v tujini! Veliko lepih nauk nam je še podal bogoslovec brat Cajnk ar, posebno nam je priporočal zatajevanje samega sebe! Nazadnje še se oglasi naš prijatelj in branitelj naših katoliških načel Franc Meško, predsednik Izobraževalnega društva na Polenšaku. Brat predsednik obljubi, da hočejo vojaki — novinci — ostati zvesti našim orlovskim načelom tudi

v vojaški suknji! Naj pa tudi ti, ki bodo ostali doma, korajžno nadaljujejo boj! Naj se ne ustrašijo težavnega dela pa tudi ne nobenega nasprotnika!

Št. Vid na Planini. Dovoli dragi „Naš Dom“, da se oglasi tudi naša Dekliška zveza, ki tudi ne spi, ampak je zadnji čas precej oživela ter lepo napreduje pod vodstvom duh. vod. vlč. g. J. Vurkelc in predsednice Minke Tovornik. Podati hočem kratko poročilo o našem delovanju. Od Novega leta sem, smo imele 6 poučnih sestankov, katerih se mladenke z veseljem in zanimanjem udeležujejo. Tvarina, ki se je obdelovala na teh sestankih, je bila raznovrstna. Največ predavanj so imeli vlč. g. župnik in sicer: „O treznosti“, „O slabem tisku“, „O dostojnem obnašanju“, „O vrednosti kmečkega stanu“, „O delavnosti, ki naj bo ponos vsake mladenke“, „O čednostih, ki se morajo razvijati med članicami Dekliške zveze“. Pri vsakem sestanku so nam tudi podrobneje razložili kaj iz „Knjige o lepem vedenju“ ter nam podali toliko lepih naukov in vzgledov. Tudi dekleta so se pridno oglašale z deklamacijami in govorčki. Tako smo imele več lepih deklamacij kakor: „Lilija“, „Na ledu“, „Majniški pozdrav“, „Šmarnica“, „Marijo ljubim“, „Glasni zvonček vesti“, „Domovina“. Pa tudi za druga vprašanja se zanimajo naša dekleta, kar so večkrat izražale v primernih govorčkih n. pr.: O skupnem delovanju in edinosti ter medsebojni ljubezni; kako naj bi vsaka mladenka porabila zlati čas z delom in čitanjem dobrega koristnega berila; o pravilnem govorjenju; kako gojiti lepe čednosti, posebno ponižnost; o požrtvovalnem in vztrajnem delovanju v Dekliški zvezi. V pouk in zabavo nam je bil šaljiv prizor: „Dve klepetulje“. Da je še bolj živahno in veselo pri sestankih, zapojemo večkrat kake narodne pesmi. Pri zadnjem poučnem sestanku dne 29. oktobra smo obhajali tudi slavnost v spomin 60-letnice A. M. Slomškega. Vlč. g. župnik so nam razložili in opisali življenje, zlasti neumorno delovanje Slomškovo, posebno kako se je trudil izobraziti mladino. Tudi dve mladenki sta nam v lepo sestavljenih govorčkih orisale Slomškovo delovanje ter nas navduševale, kako naj si res prizadevamo živeti po njihovih naukih, o katerih bomo še podrobneje govorile na prihodnjih sestankih. Sledilo je več deklamacij Slomškovih pesmi in deklamatorična slika „Poklonitev Slomšku“. Na koncu smo še zapele Slomškovo pesem, „Glejte že solnce zahaja“. Dal Bog, da bi ti krasni nauki, ki smo jih slišale, obrodili obilo sadu. Mladenke drage! Skrbimo, da bode naša Dekliška zveza tudi v prihodnje še lepše procvitala, kar bomo že pridno poročale. Vsemogočni pa naj naše delo biagoslovi, da bo res uspešno in blagonosno. Bog živi!

Tajnica.

Virštanj pri Podčetrniku. Štejemo si v prijetno dolžnost, da vse, ki jim izobrazba ni najzadnja stvar, ki so prijatelji pouka in poštene zabave, prosimo in vabimo, naj se nemudoma priglasijo pripravljalnemu odboru Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva kot člani, da bo mogoče stvar čimprej urediti in sklicati ustanovni občni zbor. Že imamo zimo in z njo zimske večere, večeri zehanja in dolgočasenja. Ako pa nam boste s svojim pristopom pripomogli, da bomo mogli zgoraj imenovano društvo ustanoviti, bo dolgočasno zehanje za vselej prenehalo. Kajti preskrbeli Vam bomo toliko knjig in časopisov, da boste čitali cele večere venomer ter vsak večer pridobili najmanj 1 kubični meter učenosti. Prosimo in vabimo torej, pa takoj! Ker drugače bomo v dolgih zimskih večerih morali iti s kislim obrazom že ob „Zdravi Mariji“ spat.

V imenu pripravljalnega odbora Slov. katol. izobraž. društva

Joško Plankar s. r., predlagatelj.

Darilo za mladino.

Ksaver Meško: Volk spokornik in druge povesti za mladino. Ljubljana 1922. Tiskala in založila „Zvezna tiskarna“. Ilustriral Francè Podrekar. Eden naših najboljših pisateljev, Ksaver Meško, ki je po „Mohorjevi družbi“ podaril slovenskim hišam in slovenski mladini toliko biserov v zbirki „Mladim srcem“, je izdal te dni zopet lepo knjigo za mladino „Volk spokornik“. Kakor je dober pisatelj „delavec, ki ga je najel Gospod“, tako je dobra knjiga dar božji, dobra mladinska knjiga pa še trikrat večji dar božji. Deset povestic je v tej knjigi: vsaka izmed njih nam zgrabi dušo, ker je podana v njej resnica, skrita v vsaki globoka etika, ovita v lep, domač jezik. Prva pripoveduje o volku Lakotniku, ki se je izpreobrnil ter postal puščavnik in spokornik, nazadnje pa se je le izkazala njegova hinavščina in bil potrjen stari pregovor, da „volk ostane volk in naj si ogrne tudi najspokornejšo meniško haljo“. V „Zgodbi o trdosrčni deklici Svileni“ beremo o hudi kazni, ki doleti tiste, ki so neusmiljenega srca in ne ljubijo narave. V „Kresni noči“ smo ginjeni z zapuščenim starim očetom, ki je nevede nosil pri sebi čudodelno praprotno seme, katero naredi, da človek, ki ga ima pri sebi pa ne ve zanj, sliši in vidi razna čuda prirode, sliši in razume govorico živali, drevja in kamenja, vsega stvarstva božjega. Najglobokejše se mi zdi „Klopko“. V njej nam slika pisatelj, kako se kakor brezkončna nit vlečejo vsi grehi, katere je storil človek v mladostnih dneh: spoznanje in groza tega spoznanja človeka šele očisti. „Zgodbo o junaškem petelinu, o „Modernem vrabčiču“, „O ptičici, ki je morilca preganjala“ bodo radi brali tudi odrasli, ker skrivajo v sebi zlata jedra brez nepotrebnega poudarjanja morale. Lepa je „Otrok in zvezde“, milo se boš zamislil v otroške dni, ko boš bral „Pámetivo“. Dobrega čtiva za mladino imamo Slovenci še zelo malo. Vsi naši najboljši pisatelji so mislili na to. Meško sam pravi, da se je v težkih in žalostnih dneh večkrat „spomnil tisočerih oči naših malih, ki čakajo lepe besede in so hvaležni zanj kakor nihče na svetu“. Dal jim je lepih besed v tej okusno opremljeni knjigi. Starši, sezite po njej in jo dajte tem malim za Miklavža in Božič!

Dr. Ivan Dornik.

Naša društva opozarjamo, da izdeluje tiskarna A. Rodé štampiljke, ima tudi datumštampiljke in številke za numeriranje vstopnic vedno v zalogi. Ker nam je obljubila tiskarna najsolidnejšo posrežbo, poslužujte se je po potrebi!

Listnica uredništva.

Pregovor pravi, da pojejo samo dobri, nepokvarjeni ljudje. Slovenska mladina rada poje in zлага pesmi: fantje in dekleta. Večkrat se moramo čuditi, kako lepo in izbrano opevajo najnežnejša čustva. Kar čutijo in kakor čutijo v srcu, to tudi zapišejo: in tako zadenejo navadno pravo. Res, slovenski fantje so rojeni pesniki — dekleta dobre pesnice! In to je častno znamenje za slovensko mladino, to je znamenje, da je ona še poštena in nepokvarjena. Tako naj ostane tudi za naprej! Kar čutiš prijatelj, to zapiši in nam pošlji. Prvič bo mogoče še oblika malo nerodna, pa drugič boš že bolj napisal, vedno bolj spreten boš postajal in niti opazil ne boš, kedaj boš postal — mojster. Začetni neuspehi naj nobenega ne oplašijo. Vsak začetek je težak. — Te misli se mi vzdajajo, ko prebiram sedaj ob koncu leta pesmi in spise, ki so še ostali v uredniški mapi, ker so predobri za koš, pa pre-

slabi za „N. D.“. Kaj bi sedaj ž njimi? Na platnicah jih bom ocenil, vsem pisateljem in čitateljem v pouk in zabavo. Upam, da mi zavoljo tega ne bo noben razočaran pesnik poslal za Miklavža — šibe z rdečim trakom! — M. B. Triglav je Vas očaral? To je lepo. Saj je res rojak in — kralj gora. Samo žal, da ste se večkrat spotaknili, ko ste lezli na njega; tako: umrl — bil, to ni prava rima; tudi ne srca — tvoja itd. Pesem je pa sicer zelo lepa in navdušena. Le ne dajte se oplášiti. Če niste prvič prišli srečno na Triglav, bote pa gotovo drugič in tretjič! — A. B. Dobro! Pazite na ritem. Ob pri-
liki priobčimo. — A. P. Nekateri izrazi preveč okorni. Ker nismo ugodili Vaši želji in priobčili pesmi, nikar ne tožite: „oh, z Bogom, sreča ti usodna!“ Potrudite se še enkrat! — T. V. „Težki vzdih“ so se izvili tudi uredniku iz prs, ko je moral čitati Vaše hierogliffe, ki so sestavljeni v obliki pesmice. Priznati moramo, da ste se od zadnjič zelo popravili. Torej je nasvetovano sredstvo vendar koristilo. Še nekaj Vam svetujemo: ne čitajte preveč, mislite mnogo, pišite počasi, pa postanete „fejst fant“! — M. B. „Moj grob“ žal ni za „N. D.“ — J. P. Čudimo se Vaši marljivosti, vztrajnosti in svetem navdušenju! Skoraj ne moremo verovati, da ste navaden kmečki sin. Jezik teče gladko, misli lepe, pesem dobra. Sčasoma bomo priobčili, kar je boljšega! — J. U. „Čoln“ se zelo ziblje. „Rima ne štima“! — M. M. Težko je izreči sodbo o Vaših pesmih. Nekatere so res dobre, druge pa ravno nasprotno. Najboljše so kratke in priproste. Teh se držite. Dolgega opisovanja se varujte. Je dolgočasno in nepesniško. Kadar bo prostor pripuščal, bomo eno ali drugo priobčili! — M. iz K. Vi imate rahločutno srce, pišete lepo in snažno, zato se nam res toži, ker Vašega „Domotožja“ ne moremo natisniti. Mogoče prihodnjič še kaj boljšega! — T. Š. „Mladeniči, kje ste?“ spominja zelo na sličen spis v 1. št. „N. D.“ Pa se še oglasite! — F. M. Prijatelj, za prvič si jo dobro pogodil! Le piši še naprej. Imaš prijeten slog. Na slovnico še malo pazi. Pozdrave! — O. O. Pride v prihodnji številki za Novo leto. Ako je črnilnik poln vode je nevarnost, da bodo zanaprej Vaši spisi vodeni. Pazite! — F. P. „Pa sedimo pod lipo — Vzemimo v roko pipo“, začenjate svoje modrovanje, ki ste ga napisali na šest velikih strani. Mi smo pa sedli na uredniški stol, vzeli v roko škarje in neusmiljeno razparali Vašo učenost. Potem smo sedli k uredniški mizi, vzeli v roko peresnik in Vam napisali ta-le nasvet: po noči se ne potikajte okoli vaških lip, ampak pojdite raje spat, po dnevu pa molite in delajte, pisanje pa prepustite drugim! Ostanite zdravi! — T. S. Poslano ni tako dobro kakor zadnjič. Nekateri verzi so ponesrečeni. Čitajte glasno svoje pesmi in spoznali bote napake! Oglasite se še kaj! — Miro-
ljub. Dobro voljo imate, na desetih straneh ste napisali marsikaj lepega in resničnega, vendar pa opisa ne moremo priobčiti, ker nimamo prostora in ker bi morali zaradi nekaterih odstavkov v — kajho! Tega pa menda vendar ne želite za božične praznike uredniku, ki neizmerno ljubi svobodo, pa tudi vse upapolne pesnike in pisateljice!

„NAŠ DOM“ izhaja mesečno. Naročnina znaša do konca letošnjega leta 24 K. Posamezna številka stane 4 K. Odgovorni urednik; Marko Krajnc. Upravištvo: Celje, hotel Beli vol. Tiska tiskarna A. Rodè v Celju. Rokopise je treba poslati do 10. vsacega meseca uredništvu „Našega Doma“, Celje, hotel Beli vol.

